

Velkomin á opinn ársfund Orkubús Vestfjarða 2024

Haldinn í Edinborg á Ísafirði

17. maí 2024 kl. 12:00

Dagskrá

Illugi Gunnarsson, stjórnarformaður

Inngangur

Elías Jónatansson, orkubússtjóri

Kynning ársreiknings og starfseminnar
Áskoranir og tækifæri

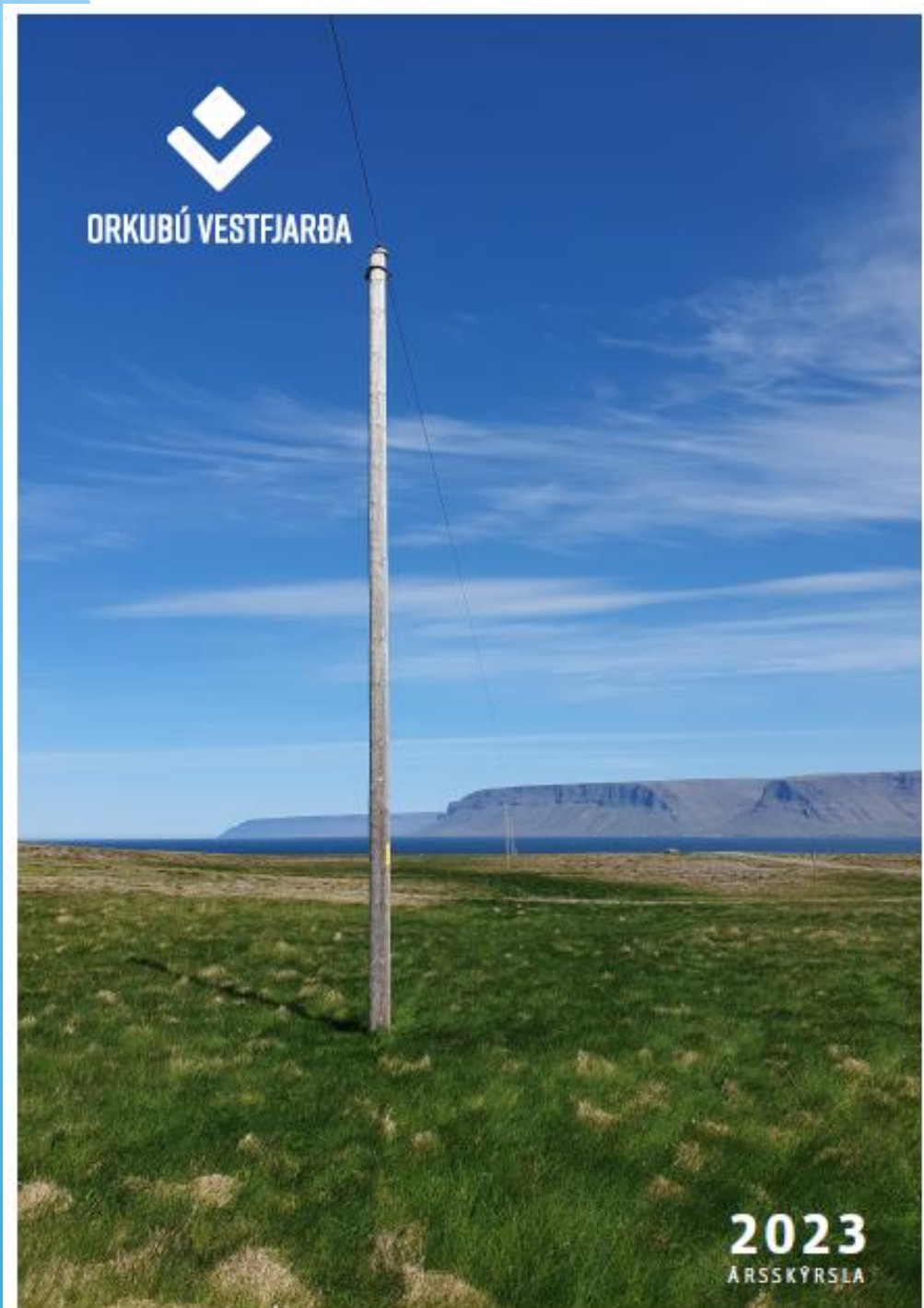
Auður Agla Óladóttir

Jarðhitaleit og jarðhitanyting á Vestfjörðum
- sagan, staðan og framtíðin

ORKUBÚ VESTFJARÐA

Opnun fundarins Illugi Gunnarsson

**Kynning ársreiknings,
áskoranir og tækifæri**

Elías Jónatansson

Nýkjörin stjórn Orkubús Vestfjarða

Illugi Gunnarsson

Gísli Jón Kristjánsson

Unnar Hermannsson

Valgerður Árnadóttir

Viktoría Rán Ólafsdóttir

ORKUBÚ VESTFJARÐA

Rekstrarreikningur

Hagnaður 479 millj. kr.

Tekjur 3.838 millj. kr.

- Raforkusala 941 millj. kr.
- Raforkudreifing 1.629 millj. kr.
- Heitt vatn 929 millj. kr.
- Tekjur aukast um 10,9% vegna aukinna umsvifa og hækkunar á gjaldskrá.

Rekstrargjöld 3.022 millj. kr.

- Gjaldfærð laun og tengd gjöld voru 1.144 m.kr. hækkuðu um 10,7% á milli ára.

Stöðugildi eru 61, fjölgun um 1

Rekstrarreikningur ársins 2023

	Skýr.	2023	2022
Rekstrartekjur			
Sala	16	3.837.949	3.461.160
Rekstrargjöld			
Orkukaup og flutningur	(1.712.012)	(1.682.510)
Laun og launatengd gjöld	17	(1.144.218)	(1.033.587)
Annar rekstrarkostnaður	(166.254)	(168.431)
		(3.022.484)	(2.884.528)
Rekstrarhagnaður fyrir afskriftir		815.465	576.632
Afskriftir	20	(460.608)	(414.729)
Rekstrarhagnaður fyrir fjármagnsliði		354.857	161.903
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld			
Fjármunatekjur		424.750	196.600
Fjármagnsgjöld	(180.812)	(159.997)
	19	243.938	36.603
Hagnaður fyrir tekjuskatt		598.795	198.506
Tekjuskattur	22	(119.535)	(2.523)
Hagnaður ársins	25	479.260	195.983
Önnur heildarafkoma			
Liðir færðir beint á eigið fé sem munu ekki vera færðir síðar í rekstrarreikning			
Gangvirðisbreytingar eigna til sölu		0	367.089
Heildarafkoma ársins	25	479.260	563.072

Efnahagsreikningur

Eignir samtals **15.029 millj. kr.**

Eigið fé **10.993 millj. kr.**

Skuldir samtals **4.036 millj. kr.**

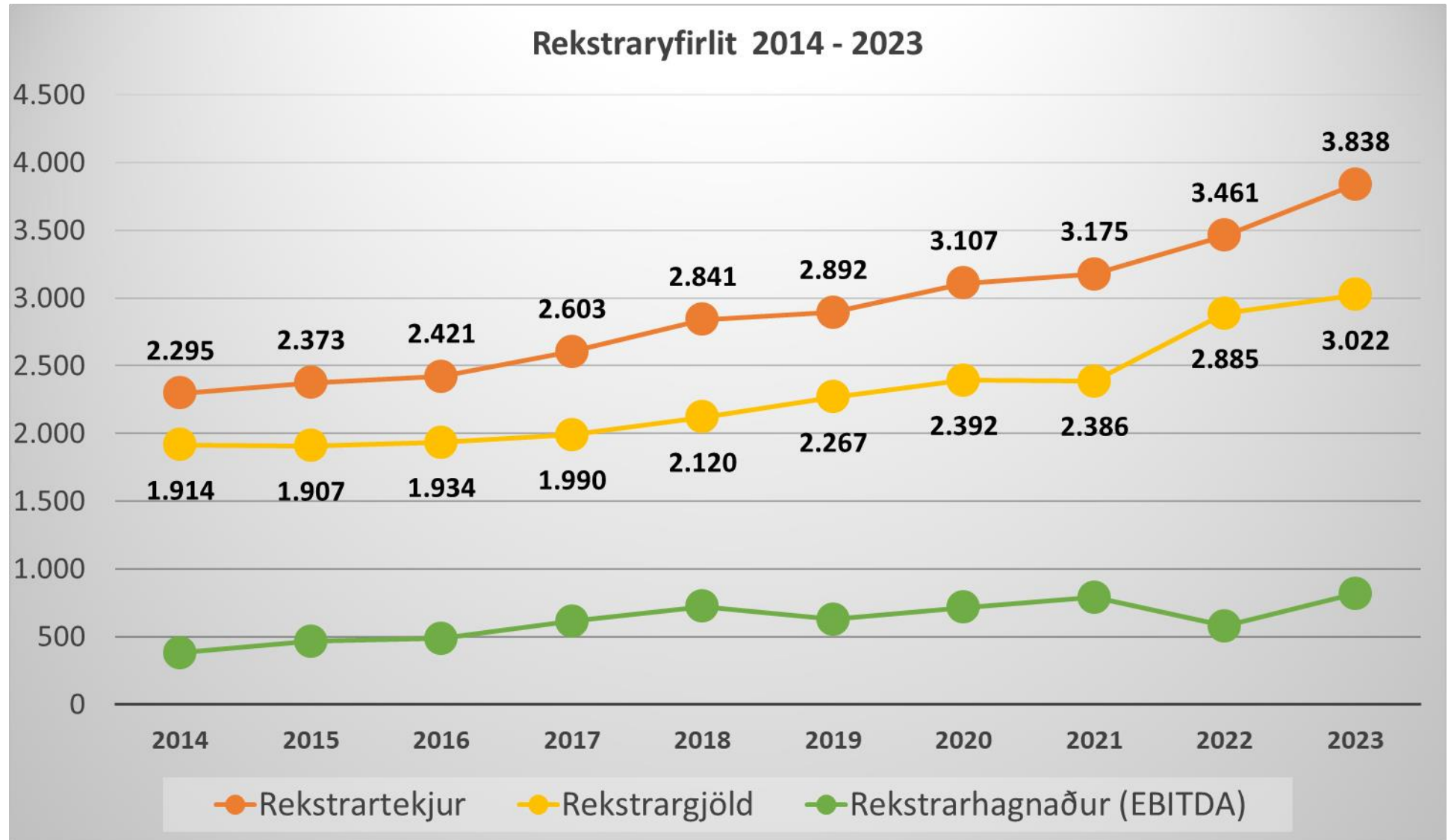
Eiginfjárhlutfall **73%**

Efnahagsreikningur 31. desember 2023

	Skýr.	31.12.2023	31.12.2022
Eignir			
Rekstrarfjármunir	20	9.814.325	9.184.252
Lán til tengdra aðila	24	2.619.204	3.224.212
Eignarhlutir í öðrum félögum	21	24.901	17.401
Fastafjármunir		<u>12.458.430</u>	<u>12.425.865</u>
Vörubirgðir	9	394.030	261.004
Viðskiptakröfur	23	500.067	477.326
Kröfur á tengda aðila	24	1.140.705	1.021.020
Aðrar skammtímaskröfur		38.903	30.064
Handbært fé	12	496.843	139.240
Veltufjármunir		<u>2.570.548</u>	<u>1.928.654</u>
Eignir samtals		<u><u>15.028.978</u></u>	<u><u>14.354.519</u></u>
Eigið fé			
Hlutfé		3.049.914	3.049.914
Lögbundinn varasjóður		1.016.637	1.016.637
Óráðstafað eigið fé		6.926.207	6.446.946
Eigið fé	25	<u>10.992.758</u>	<u>10.513.497</u>
Tekjuskattsskuldbinding	22	437.580	351.462
Langtímaskuldir			
Skuldir við lánastofnanir	27	1.701.000	1.795.500
Lífeyrisskuldbinding	26	1.055.289	1.001.473
Langtímaskuldir		<u>2.756.289</u>	<u>2.796.973</u>
Skammtímaskuldir			
Viðskiptaskuldir		186.963	187.657
Skuldir við tengda aðila		145.878	139.165
Næstu árs afborganir langtímaskulda við lánastofnanir	27	94.500	94.500
Skattar til greiðslu	22	33.417	3.306
Aðrar skammtímaskuldir		381.593	267.959
Skammtímaskuldir		<u>842.351</u>	<u>692.587</u>
Skuldir samtals		<u><u>4.036.220</u></u>	<u><u>3.841.022</u></u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u><u>15.028.978</u></u>	<u><u>14.354.519</u></u>

Rekstraryfirlit 2014 til 2023

Lækkun EBIDTA árið 2022 kom til fyrst og fremst vegna kostnaðar við olíukeyrslu á olíukatla hitaveitnanna.

Sjóðstreymisyfirlit

Veltufé frá rekstri 818 millj. kr.

Handbært fé frá rekstri 743 millj. kr.

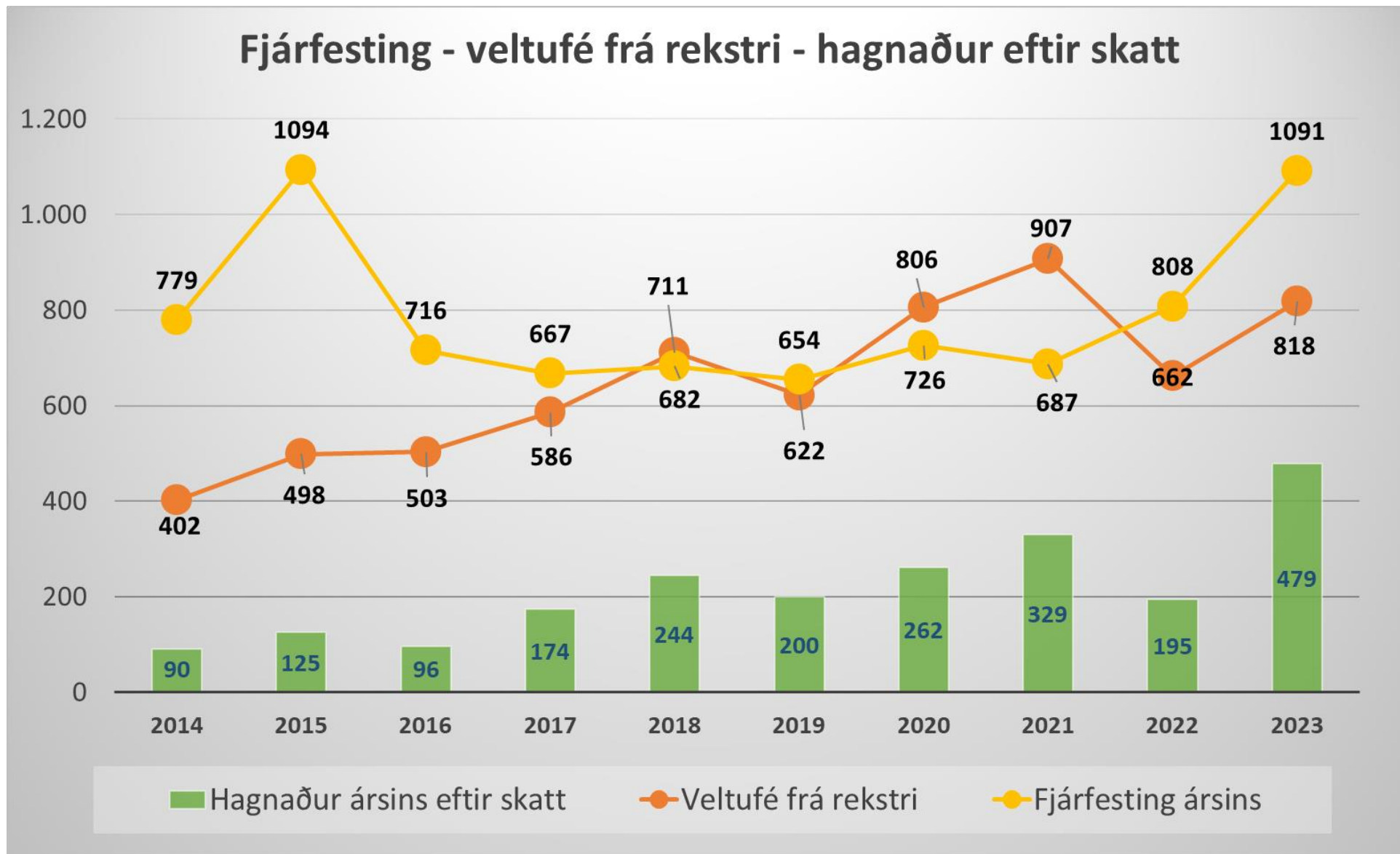
Fjárfesting ársins 1.091 millj. kr.

**Afborgun skuldabréfaeignar 806 millj. Kr
(vegna sölu á hlut OV í Landsneti)**

	Skýr.	2023	2022
Rekstrarhreyfingar			
Hagnaður samkvæmt rekstrarreikningi	25	479.260	195.983
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir	20	460.608	414.729
Söluhagnaður eigna	(956)	(3.019)
Verðbætur langtímaskulda		0	68.599
Verðbætur skuldabréfaeignar	(268.060)	0
Tekjuskattskuldbinding, breyting		86.118	2.523
Hækkun lífeyrisskuldbindinga	26	60.816	(16.478)
Veltufé frá rekstri		817.786	662.337
Breytingar rekstrartengdra eigna og skulda:			
Birgðir, lækkun (hækkun)	(133.026)	5.097
Skammtímakröfur, (hækkun) lækkun	(84.249)	(88.827)
Skammtímaskuldir, hækkun (lækkun)		142.766	116.787
Breytingar rekstrartengdra eigna og skulda	(74.509)	33.057
Handbært fé frá rekstri		743.277	695.394
Fjárfestingarhreyfingar			
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	20	(1.091.254)	(805.016)
Keyptir eignarhlutir í öðrum félögum	21	(7.500)	(7.500)
Seldir rekstrarfjármunir		1.528	4.069
Afborganir skuldabréfaeignar	24	806.052	0
Fjárfestingarhreyfingar	(291.174)	(808.447)
Fjármögnunarhreyfingar			
Tekin ný langtímalán		0	1.890.000
Skammtímalán, breyting	(1)	(206.958)
Afborganir langtímalána	(94.500)	(1.433.291)
Fjármögnunarhreyfingar	(94.501)	249.752
Breyting á handbæru fé		357.603	136.699
Handbært fé í ársbyrjun		139.240	2.541
Handbært fé í árslok		496.843	139.240
Fjárfesting og fjármögnun án greiðsluáhrifa:			
Seldir eignarhlutir	21	0	4.030.264
Lán til tengdra aðila	24	0	(4.030.264)

Fjárfesting umfram
veltufé frá rekstri
árið 2023 var
fjármögnuð með
afborgunum af
skuldabréfi á ríkið,
vegna sölu á hlut
Orkubúsins í
Landsneti.

Fjárfestingum fyrri
ára var mætt með
lántöku

Framkvæmdir og starfsemi

Ýmsar framkvæmdir – veitusvið

2023

Styrking dreifikerfisins – jarðstrengir

- Gufudalssveit, Þorskafjörður – Djúpi fjörður
- Árneshreppur, Melar – Norðurfjörður – Munaðarnes
- Álftafjörður, Langeyri – Hattardalur
- Patreksfjörður, Kvígindisdalur – Örlygshöfn
- Langavatnslína, ofan Mjólkár

Viðhald og endurnýjun dreifikerfis

- Ísafjörður, Bolungarvík, Suðureyri, Patreksfjörður og Reykhólar
- Nýtt rofahús í Djúpuvík
- Endurbætur á húsnæði á Patreksfirði
- Unnið að endurnýjun eldsneytistanka við varaafsstöðvar

2024

Innanbæjarkerfi

- Nýtt hverfi í Bolungarvík – spennistöð og dreifikerfi
- Ný spennistöð við íþróttamiðstöðina í Bolungarvík
- Endurnýjun á eldri háspennurofum og dreifiskápum í lágspennukerfum hér og þar
- Bíldudalslína 66kV sett í jarðstreng ofan Bíldudals vegna fyrirhugaðra snjóflóðavarna

Dreifikerfið í dreifbýli

- Nauteyri – ný aðveitustöð
- Afflutningsgeta yfir í Ísafjarðardjúp úr Steingrímsfirði aukin verulega með spennuhækkun
- Nýtt rofahús í Trékyllisvík
- Þriggja fasa jarðstrengir í Árneshrepp tekinn í notkun
- Launaflspólur settar upp í dreifikerfinu

Ýmsar framkvæmdir – orkusvið

2023

Jarðhiti

- **Súgandafjörður**
Hafin bygging á 70m² dæluhúsi á Laugum
- **Ísafjörður**
Boraðar þrjár nýjar 500 m rannsóknarholur og ein eldri hola dýpkuð í 300 m.
- **Ísafjörður**
Útbúið plan til borunar á 700 m djúpri rannsóknarholu ofan Bræðratungu sem breyta má í vinnslu holu ef hún gefur vatn
- **Patreksfjörður**
Hafin borun á 300 m vinnsluholu, en hætta þurfti borun í 108 m vegna þess að borkróna brotnaði. Holan gefur 25 l/s af 25°C heitu vatni.
- **Gálmaströnd**
Hafin dýpkun á gamalli 480 m djúpri holu sem dýpka átti í 700 m. Einnig hafin borun á nýrri holu sem átti að fara í 700 m dýpt. Vandamál komu upp í báðum holunum og bæta þarf við minnst einni holu.

Kvíslatunguvirkjun

- Skipulagsgerð og rannsóknir á lífríki á virkjunarsvæðinu

Vatnsdalsvirkjun

- Unnið að forathugun á 30 MW Vatnsdalsvirkjun

Mjólka

- Unnið að skipulagsgerð á virkjunarsvæðinu vegna stækkunar á Tangavatnsstíflu um 3 m og til að geta byggt Mjólka IV (smávirkjun)

2024

Jarðhiti

- Ljúka á við byggingu dæluhúss á jarðhitasvæðinu á Laugum og koma upp tilheyrandi búnaði.
- Leggja 200 m af fyrsta hluta aðveituæðarinnar og tengja inn á gömlu aðveituæðina.
- Útbúa á borteig fyrir nýja vinnsluholu að Laugum

Tungudalsvirkjun

- Endurbætur á inntaksstíflu

Þverárvirkjun við Steingrímsfjörð

- Laga yfirfall í Kotskarði
- Ljúka vinnu við gangráð og lokuhús.

Mjólkárviðvirkjun

- Undirbúningur hækkunar Tangavatnsstíflu
- Ljúka rafvæðingu lón svæðisins

Vatnsdalsvirkjun

- Forathugun haldið áfram

Kvíslatunguvirkjun

- Ljúka við umhverfismatsskýrslu og skipulag fyrir virkjunina

Fjölgun hleðslustöðva fyrir rafbíla

2023

Hleðslustöðvar

- Drangsnes 2x 22kW tengi
- Djúpavík 2x 22kW tengi
- Ísafjörður 4x 22kW tengi
- Laugarhóll 4x 22kW tengi
- Reykhólar 4x 22kW tengi

2024

Hraðhleðslustöðvar:

- 400 kW stöð á Hólmavík (komin upp)
 - 4x 240kW tengi
- 180 kW við Mjólkárvirkin
- 180 kW á Bíldudal
- 180 kW í Bolungarvík

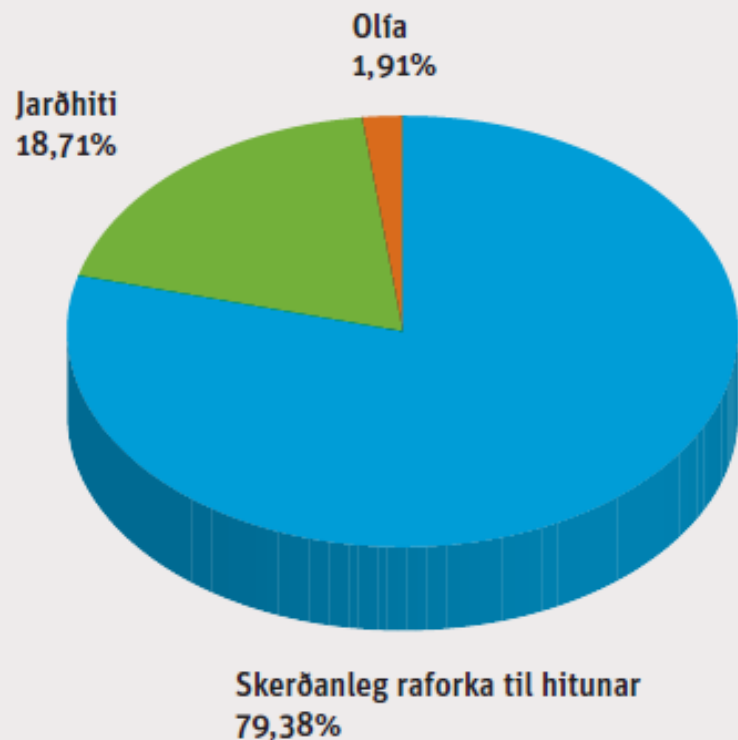
Annað:

- Bolungarvík 4x 22kW tengi
- Flateyri 4x 22kW tengi
- Suðureyri 4x 22kW tengi
- Súðavík 4x 22kW tengi

Heildar orkuöflun 2023 var 268,5 GWST

Orkuöflun vegna hitaveitusölu 2023

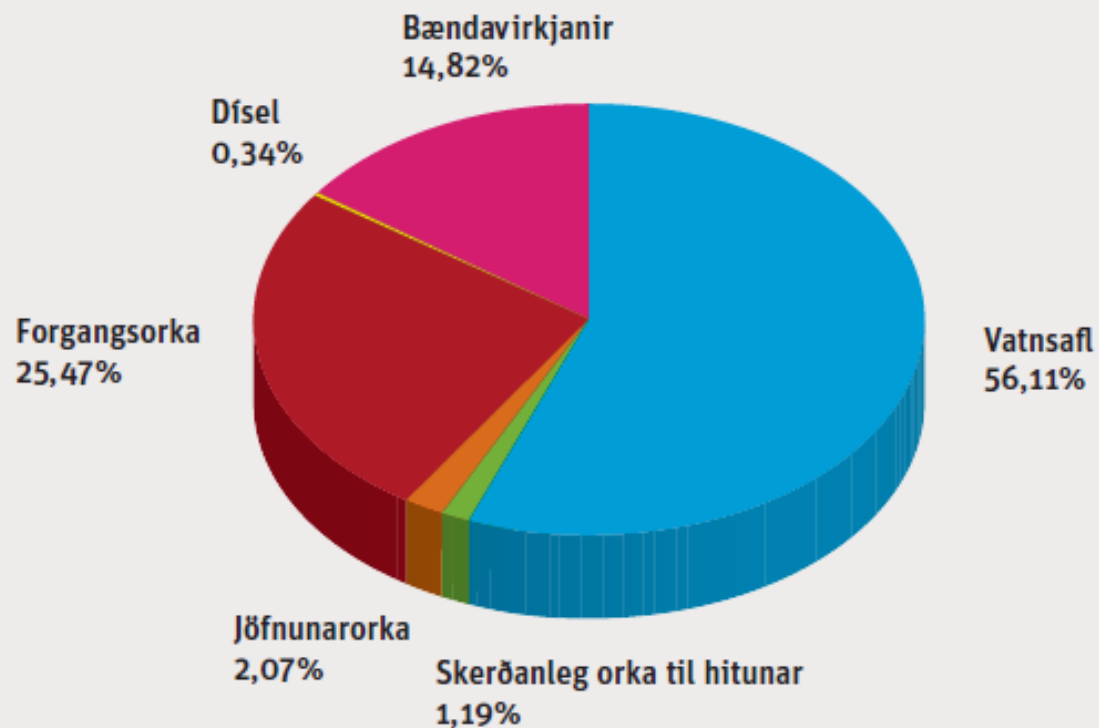
Samtals 105,5 GWst

Eigin vinnsla 20,6% Orkukaup 79,4%

Orkuöflun vegna raforkusölu 2023

Samtals 163,3 GWst

Eigin vinnsla 56,4% Orkukaup 43,6%

Óvissupættir í rekstri OV

Óvissa í rekstri rafkyntra hitaveitna

- Stærsti óvissupátturinn í rekstri Orkubúsins þessi misserin er óvissan um aðgengi að skerðanlegri orku fyrir rafkyntar hitaveitur.
- Skerðingarheimild Landsvirkjunar – virkjuð í tvígang á þremur árum.
- Skerðingarnar kostuðu OV **200 m.kr. árið 2022**
- Engar skerðingar 2023
- Skerðingar **2024 hafa þegar kostað 550 m.kr.**
- Kolefnisspor margfaldast vegna brennslu á olíu.
- Leitað er allra leiða til að draga úr þessari miklu óvissu.

Leit að lausnum - margt er til skoðunar

Forgangsorka

- Ein leið til úrbóta væri að rafkyntar hitaveitur kaupi forgangsorku. Það þýðir hækka þarf gjaldskrá hitaveitunnar umtalsvert, sem gæti þýtt flótta viðskiptavina í aðrar lausnir, eins og varmadælur. Rekstri veitnanna væri þá sjálfhætt. Farið hefur verið varlega í hækkanir á gjaldskrá veitnanna af þessum sökum.

Miðlægar varmadælur eða beinn jarðhiti

- Vonir standa til að hægt verði að nýta jarðhita á Patreksfirði inn á miðlæga varmadælu sem mundi hita vatnið inn á dreifikerfi veitunnar. Þegar hefur fundist 25 °C heitt vatn í nokkru magni sem nýta mætti í þessum tilgangi. Á Ísafirði er líka leitað að heitu vatni sem nýta mætti inn á veiturnar beint, eða inn á miðlæga varmadælu eins og á Patreksfirði.

Nýting afgangsortu

- Ef aðgengi verður að afgangsortu t.d. frá iðnaði í grennd við veiturnar í einhverjum mæli, má sjá fyrir sér að hægt verði að nýta hana sem orkugjafa inn á fjarvarmaveitur.

Miðlunartankar

- Til skoðunar er að nýta miðlunartanka fyrir heitt vatn til að færa til afltopp hitaveitnanna innan sólarhringsins, þ.e. að hita upp vatn á næturnar til að nýta til upphitunar á daginn.

Rekstri hætt

- Orkubú Vestfjarða mun standa frammi fyrir þeirri ákvörðun að rekstri fjarvarmaveitna verði hætt á næstu árum ef ekki næst árangur í jarðhitaleit og nýtingu hans á hagkvæman hátt, eða lækkun á aðföngum veitunnar, þ.e. lækkun á orkuverði og flutningskostnaði orku til veitnanna. Yrði það niðurstaðan og húseigendur færu í beina rafhitun eða sjálfstæðar varmadælur gæti enn þurft að auka olíuknúið varaafli til raforkuframléiðslu á Vestfjörðum.

Orkuöflun og afhendingaröryggi

- Teikn eru á lofti um að orkuframboð á næstu árum muni ekki anna eftirspurn á Íslandi.
- Stjórn Orkubúsins hefur því lagt mikla áherslu á að finna leiðir til aukinnar orkuöflunar á Vestfjörðum.
- Til staðar eru mikil tækifæri til að auka orkuframboðið á Vestfjörðum um leið og afhendingaröryggið yrði aukið gríðarlega. Óhætt er að fullyrða að tækifærið er einstakt.

Tækifærin !

- Svæðisbundna flutningskerfið tvöfaldað út frá tengivirki í Mjólka
– er komið á dagskrá hjá Landsneti
- Jarðhitaleit fyrir rafkyntar hitaveitur
– stendur yfir hjá Orkubúi Vestfjarða
- Virkjun vatnsafls í grennd við eftirspurnina
gerir gæfumuninn – skoðum það betur !

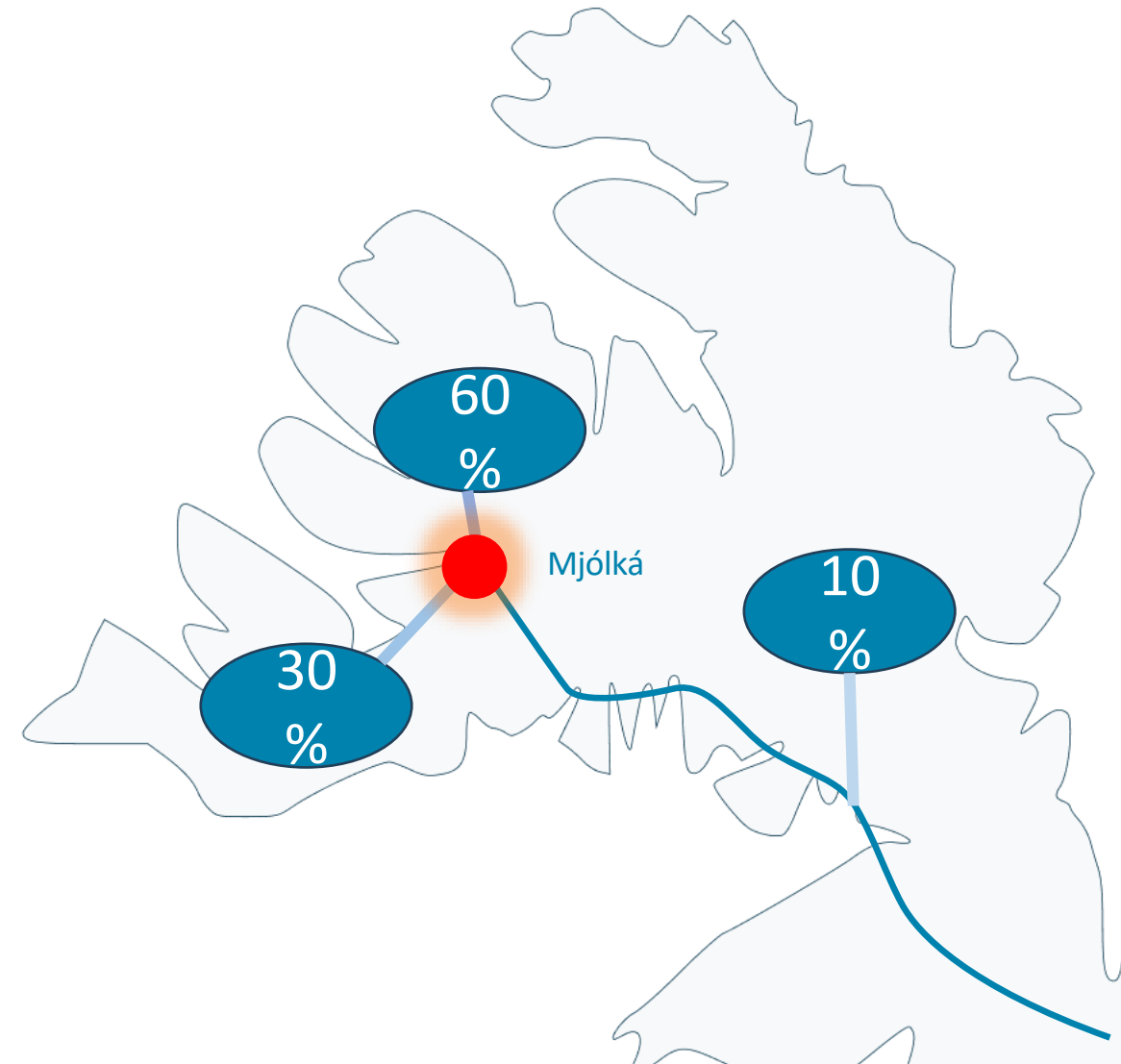
Hvernig skiptist eftirspurnin

90 % af eftirspurninni er á norðan- og sunnanverðum Vestfjörðum og er fædd út frá tengivirki Landsnets í Mjólká

10 % eftirspurnarinnar er á Ströndum og Reykhólum

Stærstur hluti aflsins er sóttur um 160 km eftir Vesturlínu í Hrútatungu og er tekið þar út af Byggðalínuhringnum

Það leynast tækifæri í því að 90 % eftirspurnarinnar séu um einn tengipunkt !

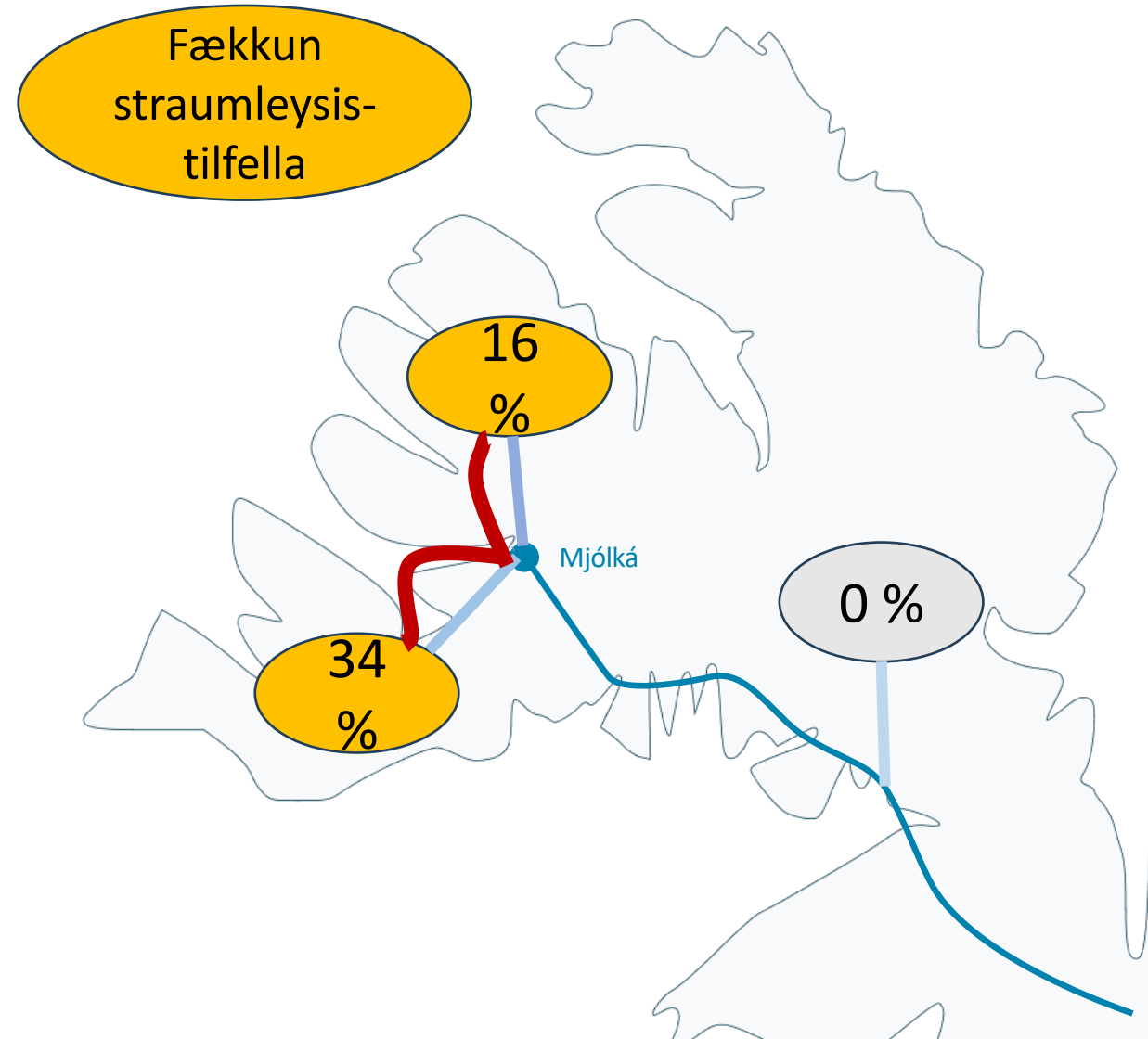
Tvöföldun á svæðisbundna flutningskerfinu

Skref í rétta átt í afhendingaröryggi

Fækkar straumleysistilfellum um:

- 16 % á norðanverðum Vestfjörðum
- 34 % á sunnanverðum Vestfjörðum
- 0 % á Ströndum

Virkjun til viðbótar gerir þó gæfumuninn ...

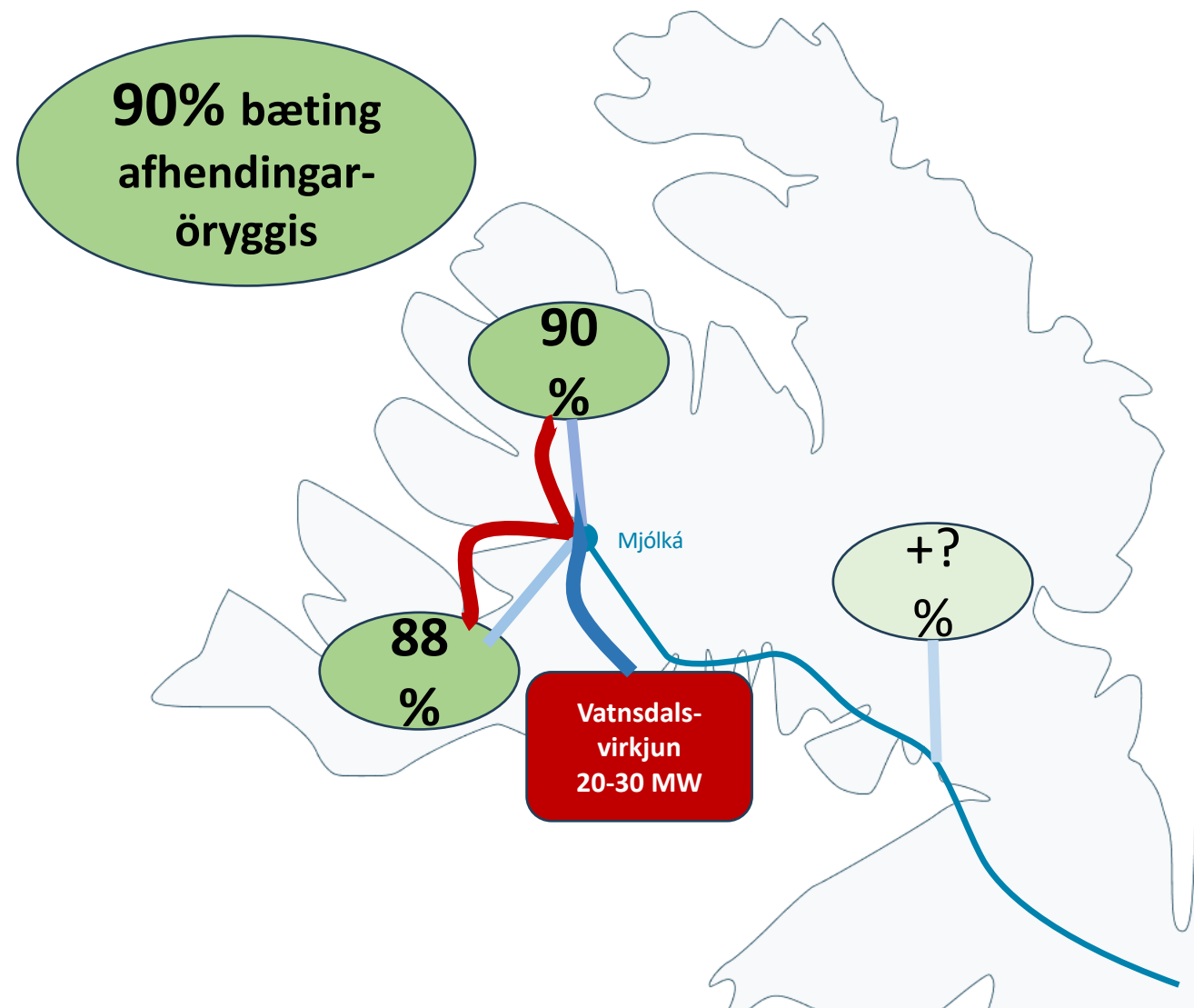
Vatnsdalsvirkjun 20 – 30 MW

tengd beint í tengivirkið í Mjólká

Virkjun og tvöfalt svæðisbundið kerfi þýða bætingu afhendingaröryggis sem nemur:

- 90 % á norðanverðum Vestfjörðum
 - 88 % á sunnanverðum Vestfjörðum
 - ?? % á Ströndum
- Tengivirkið í Mjólká orðið N-1 tengt.

20 km löng tenging virkjunarinnar væri óháð núverandi flutningslínu, en gæti verið 1. áfangi í tvöföldun Vesturlínu.

Kvíslatunguvirkjun 9,9 MW í Steingrímsfirði bætt við

Aukning afhendingaröryggis um 90% fæst með

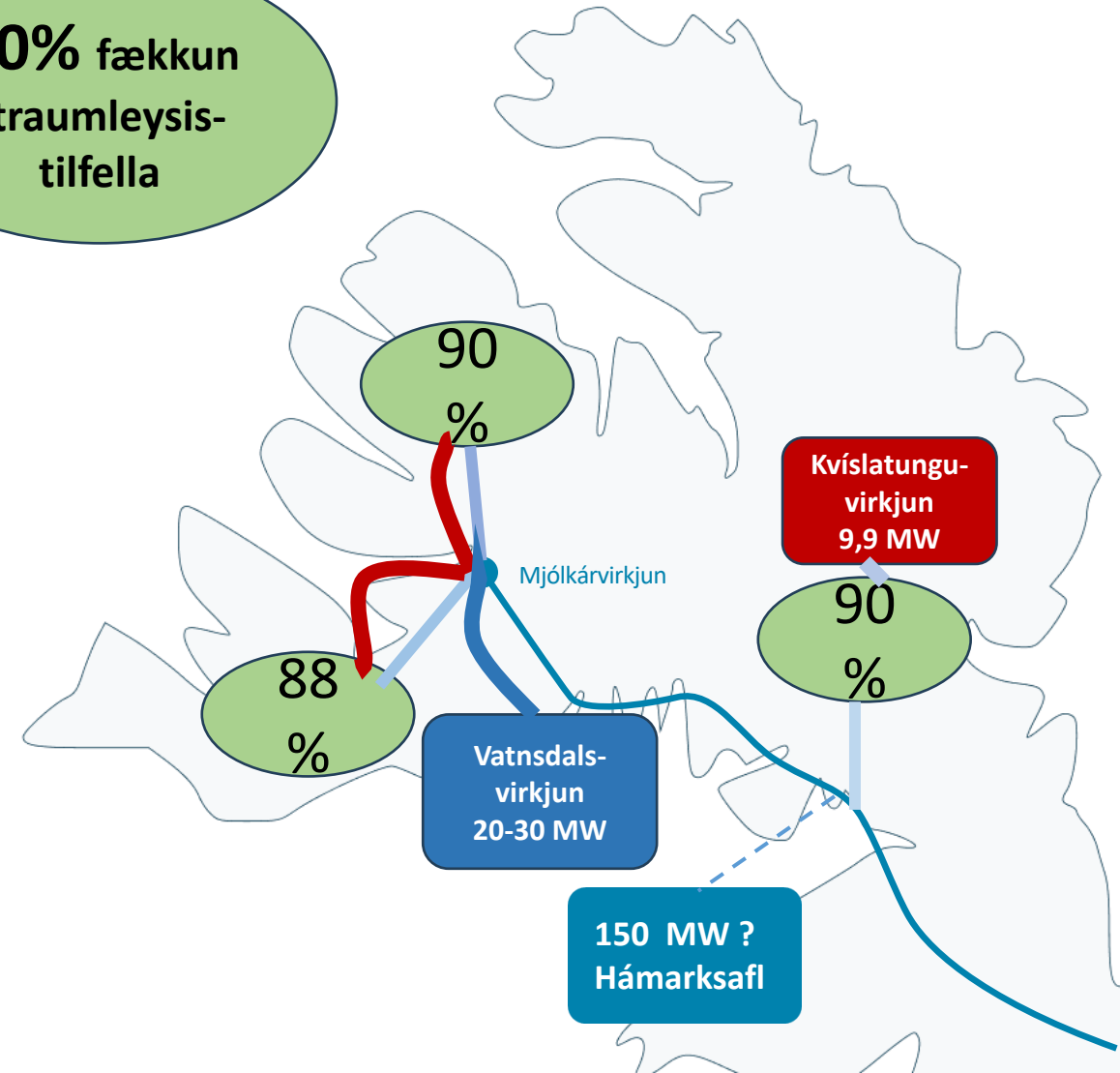
90% fækkun
straumleysis-
tilfella

- Tvöföldun svæðisbundna kerfisins
- Vatnsdalsvirkjun
- Kvíslatunguvirkjun

- Unnið er að umhverfismati
- Stefnt er að gangsetningu í árslok 2027

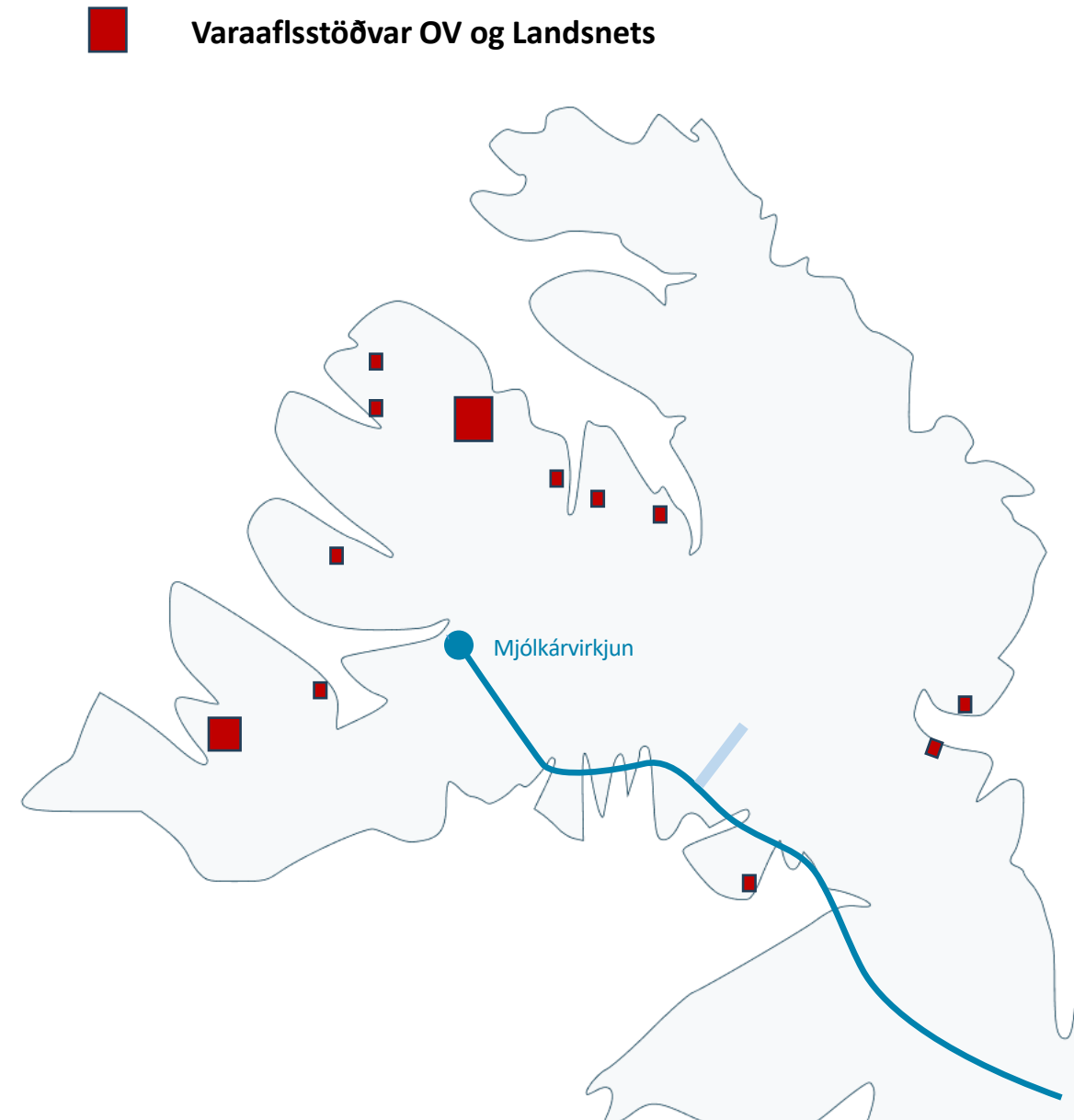
18 km löng tenging virkjunarinnar til Hólmavíkur tryggir þar N-1.

Flutningsgeta Vesturlínu vex umtalsvert !

Olíuknúið varaafli á Vestfjörðum tryggir afhendingaröryggið í dag

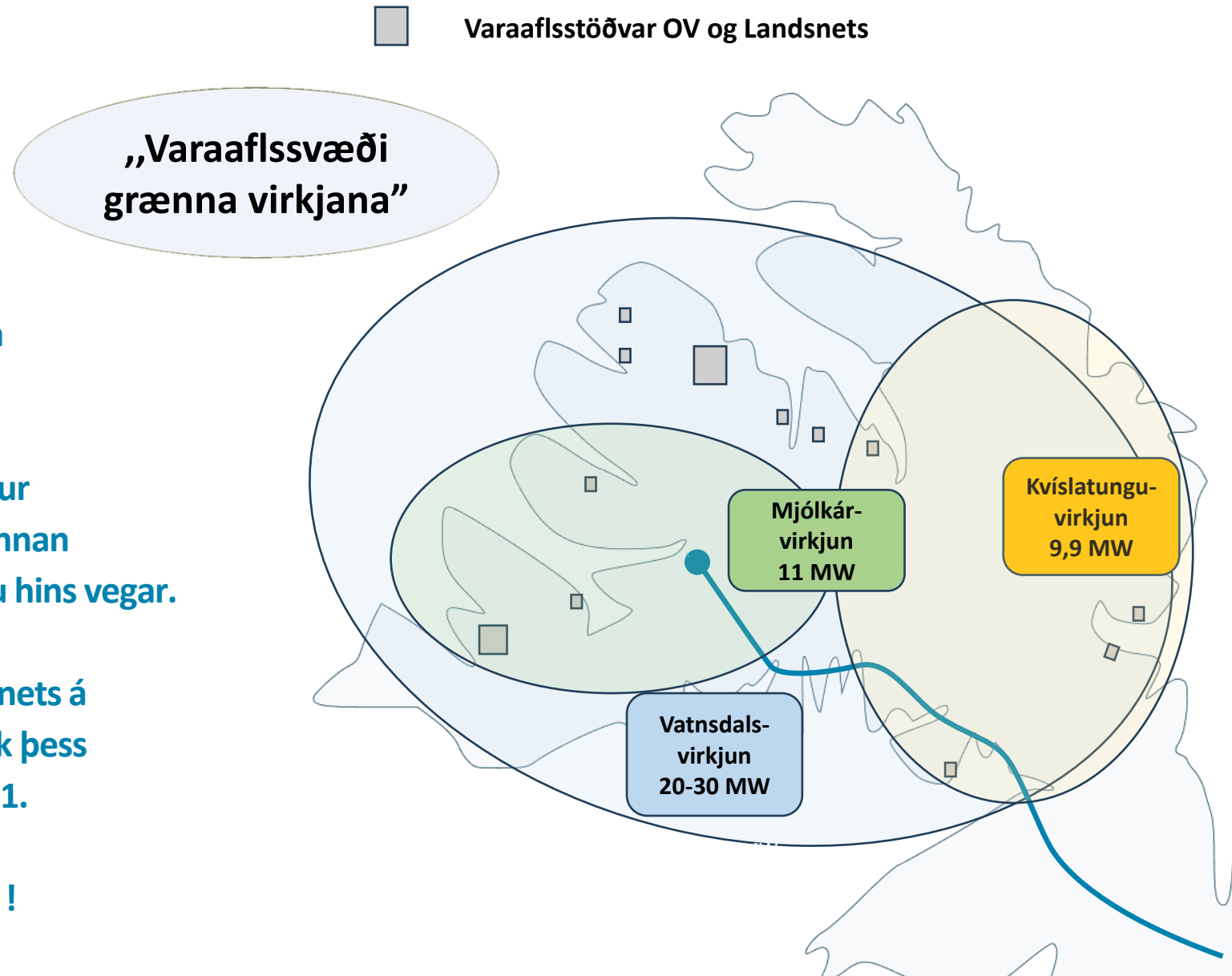
- Öflugar varaaflsstöðvar eru í Bolungarvík 11 MW, á MW, á Patreksfirði 4,8 MW auk 10 annarra varaaflsstöðva vítt og breitt um Vestfirði – samtals 29 MW.
- Sjálfvirk ræsing er á díselstöðvunum í Bolungarvík, Bolungarvík, Patreksfirði, Súðavík og á Flateyri.
- Auk þess er rúmlega 20 MW varaafli í olíukötlum fyrir olíukötlum fyrir fjarvarmaveiturnar sem ekki er sýnt á er sýnt á myndinni.

Nýting olíuknúins varaafls minnkar um 90%

Varaaflið verður grænt !

- Aflið í vatnsafsvirkjunum innan Vestfjarða verður varaafli svæðisins.
- Í stað núverandi varaafls í díselvélum verður afhendingaröryggi tryggt með virkjunum innan Vestfjarða annars vegar og með Vesturlínu hins vegar.
- Þannig verða allir afhendingarstaðir Landsnets á Vestfjörðum komnir með N-1 tengingu auk þess sem tengivirkið á Hólmanvík verður með N-1.
- Vestfirðir verða nettó útflytjendur raforku !

Vatnsdalsvirkjun er raunhæfur valkostur til umfjöllunar í rammaáætlun !

Um skerðingu birkiskógar og óbyggðra víðerna vegna virkjunar

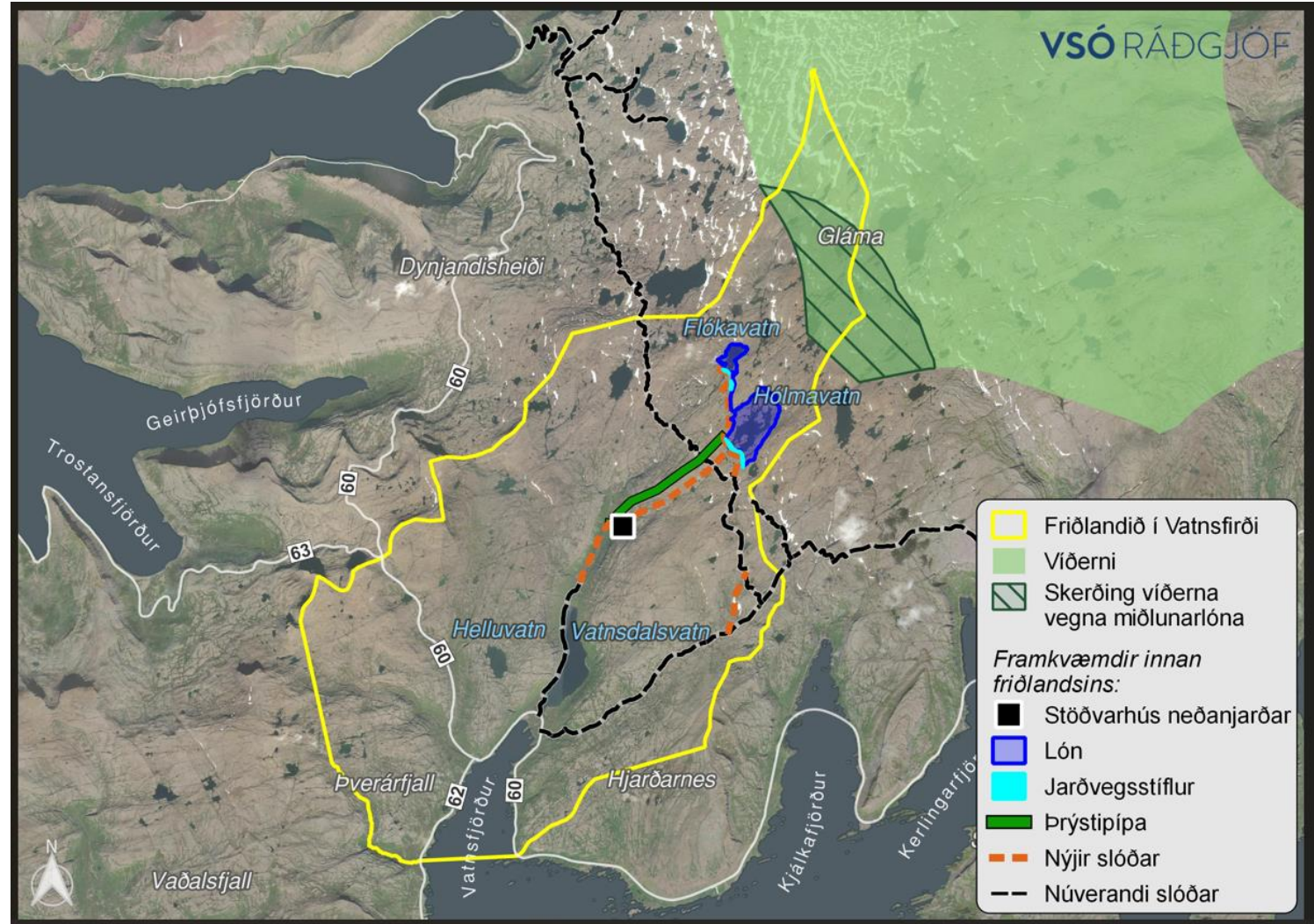
- Skerðing á birki yrði 0,2% innan friðlandsins.
- Skerðing víðerna yrði 0,027% af víðernum á landsvísu.

(Byggt á útreikningum Rannsóknaseturs HÍ á Hornafirði)

Samspil við Vesturlínu

- Hægt er að viðhalda Vesturlínu og endurnýja í áföngum verði af Vatnsdalsvirkjun þar sem hún er alveg óháð línunni.

Vatnsdalsvirkjun er lykillinn að 90% auknu afhendingaröryggi raforku á Vestfjörðum og uppistaðan í grænu varaafli í stað díselknúins varaafls

Auður Agla Óladóttir - jarðfræðingur ÍSOR

Jarðhitaleit og jarðhitanyting á
Vestfjörðum

- sagan, staðan og framtíðin -

Dagskrá

Illugi Gunnarsson, stjórnarformaður

Inngangur

Elías Jónatansson, orkubússtjóri

Kynning ársreiknings og framkvæmda

Yfirlit um orkuöflun

Óvissuþættir í rekstri

Tækifærin í orkuöflun og tryggingu afhendingaröryggis

Auður Agla Óladóttir

Jarðhitaleit og jarðhitanyting á Vestfjörðum

- sagan, staðan og framtíðin

ORKUBÚ VESTFJARÐA